

12.3.2025

Pakassalon Erä ry
Kirkkokoskentie 578
73830 SIIKAJÄRVI
lukkarinen.mirva@hotmail.com

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: MMM:n lausuntopyyntö <https://mmm.fi/lausunnolla>

Lausuntopyyntö (Dnro VN/36093/2024)

Lausunto maa- ja metsätalousministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi metsästyslain 41 §:n muuttamisesta

Pakassalon Erä ry kiittää mahdollisuudesta lausua esityksen kohteena olevasta asetusluonnoksesta ja toteaa seuraavaa:

Metsästysseuramme alueella on viime vuosina ollut hyvät riistaeläinkannat (mm. hirvi, jänis, metsäkanalinnut), mutta nyt suurpetojen kannankasvun takia pelkäämme, että riistanhoitotyömme valuu hukkaan. Seuramme alueella on ollut vuosikymmeniä vahva ilveskanta, joka ei ole aikaisemmin aiheuttanut ongelmia. Sen jälkeen kun ilveksen kannanhoidollisia lupia ei ole saanut, ilveskanta on kasvanut entisestään huomattavasti ja sitä mukaa myös vahinkoja on sattunut alueella kotieläimille (lampaat ja kissat). Seuramme alueella liikkuu myös karhuja ja joitain talvipesiäkin olemme löytäneet. Karhuista on ollut seuramme alueella ongelmia mm. revittyjen rehupaalien muodossa, mutta lähiseurojen alueella on ongelmia jo ilmaantunut esimerkiksi mehiläistarhoille.

Metsästysseuramme alue on vuosikymmeniä ollut metsästyskoirille turvallinen alue susien kannalta ja maastot ovat olleet aktiivisesti koirakoeikäikäytössä (AJOK, BEAJ, DREAJ ja HIRV). Nyt parina viimeisenä vuonna olemme kuitenkin joutuneet perumaan kokeita susien läsnäolon takia alueella, viime syksynä/ kuluvana talvena vielä enemmän kuin toissa vuonna. Viime syksynä/ talvena myös hirven ja jäniksen metsästys alueellamme estyi lähes kokonaan eli lokakuun lopun jälkeen ei koiria ole juurikaan uskaltanut päästää maastoon irti susien läsnäolon takia. Tämä on ongelmallista erityisesti hirvien kannan koon rajoittamisen takia, koska meillä on pieni metsästysseura ja vielä pienempi hirviporukka, joten koiran käyttö hirvenmetsästyksessä on välttämätöntä. Emme kuitenkaan ole valmiita riskeeraamaan koiriamme susille revittäväksi, joten olemme tilanteessa, jossa hirven kannan koon rajoittaminen on lähes mahdotonta.

Metsästysseuramme on tehnyt vuosikymmeniä töitä sen eteen, että riista ja luonto voivat alueellamme hyvin ja, että voimme edistää suomalaista metsästyskulttuuria. Olemme mm. panostaneet alueen koirakoetoimintaan, pitäneet alueella riistakohtaisia rajoituksia ja kiintiöitä (mm. metso ja teeri), tehneet aktiivista pienpetojen pyyntiä pyyntiä (jotta vesi- ja metsäkanalintukannat saisivat mahdollisuuden parempaan pesintään) sekä pitäneet yllä

riistanruokintapaikkoja, jotka ohjaavat riistaa pois teiltä ja nuorilta taimikoilta, mm. riistapellot ja nuolukivet.

Nyt tämä kaikki tekemämme talkootyö luonnon ja riistan hyväksi valuu ripeää tahtia hukkaan, koska petokannat nousevat vauhdilla. Ripeästi kasvava ilveskanta verottaa huomattavasti jänis- ja lintukantoja samalla kun alueella liikkuvat sudet vaikeuttavat/ estävät koirien käytön alueella ja näin ollen alueen hirvikantaakaan ei pystytä hallitsemaan.

Hirvikannan kasvussa on huomioitava mm. sen mukanaan tuomat taimikkotuhot maanomistajille sekä hirvikolareiden lisääntyminen.

Metsästysseuramme jäsenillä on paljon toimivia koiria (seuran kokoon nähden), jotka eivät käytännössä päässeet viimeisimpänä metsästyskautena metsään, kuin vain kahden kuukauden ajan koko koirien irtipitoajasta. Näissä koirissa on myös koiria, joita on aikaisemmin käytetty mm. kannanhoidollisissa suurpetojen metsästysluvista ja kyseiset koirat on todettu toimiviksi. Näillä koirilla on kuitenkin ollut nyt useamman vuoden tauko edellä mainituista tehtävistä, koska kannanhoidollisia lupia ei ole saatu. Osa koirista alkaa olla jo iäkkäitä ja osa alkaa iällisesti olla juuri siinä pisteessä, ettei niillä voi kohta enää ajatellakaan pentujen tekemistä. Kyseisillä koirilla ei kannata tehdä pentuja, koska niille ei ole ostajia sen takia, ettei niille ole käyttöä kun luvat ovat jäissä. Jos tämä ongelma nähdään jo pienen seuran mittapuulla katsottuna, niin miten ihmeessä tätä ongelmaa ei pystytä tunnistamaan valtion tasolla? Suuremmassa mittakaavassahan tämä tulee näkymään hyvinkin nopeasti mm. siinä, että SRVA- tehtävillä käytettävissä olevat petokoirat tulevat loppumaan muutaman vuoden aikajänteellä.

Edellä mainituissa koirissa on myös koiria, jotka ovat varsin menestyneitä hirvikokeissa ja sitä kautta myös niiden jalostusarvo on suuri.

Mielestämme lakiesitystä tulee täydentää seuraavilla asioilla, jotta se on toteuttamiskelpoinen eli laki mahdollistaisi oikeasti kannanhoidollisen metsästyksen

Suden suotuisa suojelutaso tulisi määritellä lakiin eli kansallisesti se susien määrä, jossa suojelu olisi riittävällä tasolla ja siitä ylimenevä osuus olisi metsästettävissä. Tällä hetkellä lakiesityksessä todetaan, että susi ei ole vielä suotuisalla suojelutasolla. Tämä lause tulee estämään kannanhoidollisen metsästyksen, vaikka Bernin sopimusta muutettaisiin. Tämä on mielestämme ristiriitainen lause, koska LUKE ei käsittääksemme pystynyt määrittämään sudelle suotuisaa suojelutasoa vaan susikannan suotuisan suojelutason viitearvon, jotka ovat kaksi eri asiaa. Mielestämme susia on ollut jo useamman vuoden Suomessa tarpeeksi ja LUKE:n kanta-arvio on huomattavasti alimitoitettu. Tämän perusteena on se, että mielestämme ei ole realistista, että muut suurpetokannat (ilves/karhu) kasvavat vuodesta toiseen normaalisti, vaikka niillä olisi kannanhoidollinen metsästys käynnissä. Toisin kuin susi, jonka kanta ei LUKE:n arvion mukaan kasva juuri ollenkaan, vaikka niitä ei ole Suomessa voitu metsästää käytännössä muualla kuin poronhoitoalueella ja kuitenkin samaan aikaan havainnot susistakin ovat kasvaneet räjähdysmäisesti.

Suden suotuisan suojelutason viitearvon määrittelyssä tulee huomioida mm. ihmisten, lemmikkieläinten ja koti-/tuotantoeläinten turvallisuus sekä se, että riistaeläinkantojen säätely kuten mm. hirvien kannanhoito ja metsästys ovat yhteiskunnallinen kysymys, johon petokantojen säätelyllä vaikutetaan.

Myös karhulle ja ilvekselle tulisi määritellä suotuisa suojelutaso lakiin.

Susien määrä ei saa olla liian suuri, että hirvieläinkantojen hoito estyisi. Juuri näin on tällä hetkellä kuitenkin mm. meidän metsästysseuran alueella tapahtumassa. Näin ollen, jos hirvieläinkantoja ei pystytä hallitsemaan, tulee se vaikuttamaan suoraan hirvien aiheuttamiin liikenne ja metsätalous vahinkoihin.

SRVA-toiminnassa tarvitaan nimenomaan toimivia koiria metsästäjien avuksi, mutta niitä ei kohta ole, koska suupedet (lähinnä sudet) estävät/hankaloittavat laajahakuisten hirvikoirien harjoittamisen ja suurpetojen kannanhoidollinen metsästys on estänyt petokoirien harjoittamisen. Jokainen koira on yksilö, joka voi merkitä eri asioita eri tavalla omistajalleen/ohjaajalleen metsässä. Jos koiran ohjaaja ei pysty lukemaan koiraa metsässä harjoittelun puutteen takia, niin se on suora turvallisuusriski myös vapaaehtoisille SRVA-toimijoille.

Lainsäädännössä on ehdottomasti vahvistettava suurpetojen kannanhoitosuunnitelmien juridinen asema, jotta pystytään turvaamaan suomalaisen metsästyskulttuurin säilyttäminen ja samalla varmistaa kansalaisten luottamus hyvään hallintotapaan.

Suden kannanhoidollisen metsästyksen toteutuessa myös muu metsästys mahdollistuu turvallisemmin. Lainsäädännössä tulisi määrittää, että riistahallinto tuottaisi paikallistasolla aineiston suurpetojen kannanhoidollisten poikkeuslupien perustelemiseen.

Yhteenveto

Kokonaisuudessaan Suomessa on suurpetojen osalta jo vuosien ajan ollut tilanne, joka on hankaloittanut ja tulee jatkossa hankaloittamaan vielä enemmän metsästystä. Näin ollen myös metsästyskulttuuri ja sen tuomat hyödyt yhteiskunnalle ovat pikkuhiljaa katoamassa.

1. Lakiesitykseen tulisi merkitä suden suotuista suojelutaso ja sitä määriteltäessä ottaa huomioon, että tämänhetkinen kannankokokaan ei ole sosio-ekonomisesti katsottuna kestävällä tasolla vaan sen tulisi olla huomattavasti pienempi.
2. Lakiesityksestä puuttuu myös toteamus, että riistaeläinkantojen säätely (mm. hirvien kannanhoito ja metsästys yleisesti) on yhteiskunnallinen kysymys, johon vaikutetaan petokantojen säätelyllä. Jos suurpetojen (pääasiassa suden) kannanhoidollinen metsästys toteutuisi, niin myös muu metsästys mahdollistuisi turvallisesti ja tätä kautta voitaisiin myös jatkossa toteuttaa vapaaehtoisten metsästäjien tekemää SRVA- toimintaa.
3. Lakiesitykseen on myös vahvistettava suurpetojen kannanhoitosuunnitelmien juridinen asema.
4. Lainsäädännöllä tulisi määrittää, että riistahallinto olisi se taho, joka toteuttaisi paikallistasolla aineiston suurpetojen kannanhoidollisten lupien perustelemiseen.

Kuopio 12.3.2025

PAKASSALON ERÄ RY



Mirva Lukkarinen, puheenjohtaja